

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
NESEHNUTÍ
2021**

another world is possible

texty výroční zprávy: MAREK HADRBOLEC

sestavili a upravili: MAREK HADRBOLEC, DANYNIKTO

sazba, grafika a ilustrace: ROTKOVSKY&DANYNIKTO

fotografie: KAROLÍNA POLÁČKOVÁ, NIKA MAZÁNIKOVÁ, DANYNIKTO

vydalo NESEHNUTÍ v roce 2021

vytištěno na recyklovaném papíře

ÚVODEM

Rok 2021 byl nejen pro nás jako na houpačce, plný zvratů a neočekávaných událostí.

Pro NESEHNUTÍ, stejně jako pro všechny ostatní, to byl také rok nových zkoušek a rok hledání cest, jak se vypořádat s nepředvídatelnými situacemi, a přitom se nadále naplno věnovat všemu, co nás na naší práci baví a naplňuje.

Hledaly*i jsme cesty, jak se bezpečně setkávat tváří v tvář a jak neztratit osobní kontakty v dlouhotrvajícím online propojení.

Vymýšlely*i jsme stále nové způsoby, jak v nestandardním pracovním režimu dojít k co možná nejlepším výsledkům naší práce. Občas jsme plánovaly*i dlouho dopředu, a jindy jsme se musely*i ze dne na den rozhodnout, jak se nové situaci přizpůsobíme.

Přese všechny změny a komplikace jsme ale v roce 2021 odvedly*i velký kus práce. Odstartovaly*i jsme nové kampaně nebo úspěšně navázaly*i na ty loňské.

Sdílely*i jsme své znalosti za pomoci publikací a pravidelně jsme vyjížděly*i za aktivními lidmi měnícími své okolí k lepšímu.

Vzdělávaly*i jsme sebe i ostatní v nejrůznějších oblastech a navazovaly*i drahocenné kontakty s mladými lidmi, kteří mají odvahu utvářet lepší budoucnost pro sebe i všechny ostatní.

Jsme opravdu vděční, že jsme na této cestě s vámi všemi. Bez podpory veřejnosti, našich dárců*kyň, donorů, dobrovolnictva či spřátelených organizací by totiž nebylo vůbec možné po ní pokračovat.

Děkujeme a těšíme se na další angažované roky.

*Za NESEHNUTÍ
koordinátor mediální komunikace
Marek Hadrbolec*

CHCEME PESTŘEJŠÍ ŠKOLNÍ OBĚDY

Se začátkem školního roku jsme s odhodláním změnit ustrnulý systém spustily* i kampaň Pestré jídelny, která usiluje o udržitelnější, etičtější a zdravější školní stravování.

Cílem kampaně je změnit neaktuální vyhlášku o školním stravování a zajistit tak milionům mladých strávníků pestré, chutné a nutričně vyvážené obědy. Cesta ke kvalitnějšímu školnímu stravování podle nás vede skrze nahrazení současného spotřebního koše aktuálnější variantou, která umožní rozšířit jídelníček o větší množství ovoce, zeleniny a luštěnin.

Usilujeme také o to, aby bylo školní stravování otevřeno všem mladým lidem bez ohledu na jejich stravovací omezení nebo preference. Součástí kampaně Pestré jídelny je tak i snaha o navýšení počtu bezmasých a rostlinných jídel v jídelničkách.

Ve spolupráci se společností Insight Lab jsme provedly* i průzkum, který ukázal, že rodiče mladých strávníků o změnu systému školního stravování stojí.

Většina rodičů věří, že by šanci najíst se ve školních jídelnách mělo mít každé dítě.

Více než dvě třetiny rodičů by pak souhlasily s navýšením počtu bezmasých a rostlinných jídel.

Zapojily* i jsme se také do pracovní skupiny na MŠMT, která připravuje základ pro možnou změnu systému stravování.

PODPORUJEME MOUDRÁ MĚSTA

Dlouhodobě usilujeme o to, aby města vytvářela zdravé a příjemné prostředí zbytečně nezatěžující klima a přírodu.

Podporujeme odvážné radnice, které se nebojí přicházet s inovativními řešeními, stejně jako aktivní jednotlivce, kteří chtějí své okolí chránit a měnit k lepšímu. Na webu Moudrá města jsme sesbíraly* i inspirativní příklady dobré praxe v přípravě zahraničních i českých měst na klimatické změny. Příběhy šesti českých obcí, které účinně zareagovaly na výzvu klimatické transformace, jsme zveřejnily* i v publikaci UdrŽITELNÁ města.

Pokračovali jsme také v boji za to, aby bylo UdrŽITELNÉ naše domovské město Brno.

Do kampaně se s námi zapojilo přes 3000 Brňanů a Brňanek, kterým jde stejně jako nám o to, aby město, ve kterém žijeme, nezapomínalo na budoucí generace, a rozvíjelo se s ohledem k lidem i přírodě.

Společně jsme připomínkovaly* i návrhy územního plánu a komunikovaly* i s vedením města nebo médií.

S hashtagem #CHCIBÝTVPLÁNU jsme se pak vydaly* i na nejrůznější brněnská prostranství s veřejnou zelení, abychom tam upozornily* i na to, že tato místa ztrácí v novém územním plánu svou ochranu.

OZVALY* I JSME SE PROTI MILITARIZACI SPOLEČNOSTI

Vadí nám, že zbrojařský veletrh IDET lakuje zbraně a jejich prodej na růžovo, a zároveň legitimizuje zločinné chování představitelů nesvobodných zemí, které jsou pravidelnými účastníky veletrhu. Dlouhodobě proti IDETu pořádáme protestní akce a apelujeme na vedení Brna, aby veletrh přestalo podporovat.

V těchto aktivitách jsme pokračovaly* i také v roce 2021, a to pod platformou Stop IDET, do které se kromě NESEHNUTÍ zapojil například brněnský kolektiv Food not bombs.

Na to, že se veletrhu účastní země porušující lidská práva, a firmy, které nedodržují embargo na vývoz zbraní či zbraňové konvence, jsme celý den upozorňovaly* i přímo před hlavním vstupem na veletrh.

Sbíraly* i jsme také podpisy pod petici za ukončení podpory veletrhu vedením Brna.

Kromě protestního shromáždění přichystala platforma Stop IDET řadu doprovodných akcí.

Byly mezi nimi koncerty, filmová promítání nebo námi připravené přednáškové pásmo **Zbrojní průmysl: dopady na klima a společnost**, které například mapovalo činnost českého protiválečného hnutí nebo otvíralo problematiku militarizace mládeže.

PODPOROVALY*JSME KOMUNITY

Naše **poradna Občanské oko**, která poskytuje poradenství nejen lokálním komunitám, ale i aktivním jednotlivcům nebo iniciativám, rozšířila svou činnost, a v roce 2021 **pomohla více než dvěma stovkám subjektů**.

A to jak v oblasti ekologického poradenství, tak v oblasti vzdělávání, kde Občanské oko nově nabízí pomoc při vedení kampaní v rámci komunit, sebeorganizování nebo při zapojení se do rozhodovacích a správních procesů.

Nezapomněly* i jsme ani na komunitu příchozích v Brně, které jsme přizvaly* i do našeho **Buddies programu**, ve kterém jsem pro příchozí hledaly* i partáky z řad Čechů a Češek.

Součástí programu byly v roce 2021 například dvě komunitní víkendové akce v Předklášteří, společné sledování filmů, Language café nebo společná oslava svátku Dia de los Muertos.

Komunity jsme společně budovaly* i také při sportu nebo vaření. Na dvě **Kulinárny**, salátovou a grilovací,

dorazilo přes třicet účastníků a účastnic, kteří*ré při společném vaření vytvářely* i nová přátelství a zároveň se seznamovaly* i s kulturním pozadím ostatních účastníků.

Spoustu společné zábavy jsme si pak užily* i na Interkulturním **fotbalovém turnaji pro děti i rodiče**.

ZAPOJOVALY*JSME MLADÉ LIDI

Věříme, že právě mladí lidé jsou těmi, kdo bude utvářet budoucnost našeho světa. V NESEHNUTÍ se proto spolupráci se studenty*kami a mladými lidmi věnujeme stále více. A to zdaleka nejen s těmi z České republiky. Spolu s partnerskými organizacemi z Rakouska a Slovenska jsme například na vzorku 1534 mladých lidí realizovaly*i výzkum na téma, jak se mládež a mladí dospělí vztahují ke klimatické krizi. Vznikla také dobrovolnická skupina dospívajících, která bude pracovat na vlastním proklimatickém projektu.

V Abcházii jsme s partnerskou organizací zahájily*i dlouhodobou aktivitu ve formě **školy mediální gramotnosti**, která seznamuje místní mladé lidi s fungováním a důležitou rolí nezávislých médií.

Škola sestává s offline kurzů, přičemž vybraným absolventům chceme podpořit jejich vlastní mediální projekty nebo nabídnout stáže v České republice.

V Arménii jsme pro 25 mladých lidí zorganizovaly*i školu občanské angažovanosti, a v Gruzii zase Fórum pro začínající aktivistky*y, kteří*ré zde sou-

těžily*i o minigranty na projekty ve svých obcích. V Ukrajině jsme podpořily*i studenty a studentky z Chersonu, kteří se cítí opomíjeni a hledají vlastní prostor, kde by se mohly*i scházet, vzdělávat a ovlivňovat tak postoj vedení města vůči této skupině.

Spolu s odborníky*icemi na dané téma jsme také odstartovaly*i další ročník **Genderiády**, literární soutěže o nejlepší středoškolskou práci na téma genderové rovnosti, a stejně jako v předchozích letech jsme připravovaly*i obsah kurzu **Participace veřejnosti v udržitelném plánování města** pro studenty Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně.

VZDĚLÁVALY*JSME DOMA

To, co v NESEHNUTÍ chceme, je otevřená angažovaná společnost schopná dialogu a založená na respektu k přírodě, lidem i zvířatům. A vzdělávání považujeme za jeden ze základních pilířů směřování k právě takové společnosti.

Už v lednu jsme uspořádaly* online barcamp **Za hranice těla: gender ve škole**, ve kterém jsme formou přednášek a diskuzí propojily* téma vzdělávání a genderové rovnosti. Jedním z cílů barcampu bylo vyjádřit potřebu větší citlivosti vůči očekáváním a stereotypům ve vzdělávání. Téma citlivé a ohleduplné komunikace se prolínalo i dvěma streamy **Jak (ne)mluvit o násilí a Na bezpečné cestě našimi vztahy**, které jsme organizovaly*, nebo našeho online vzdělávacího víkendu **Inkluze hravě**.

Rozvíjet a zdokonalovat schopnost komunikace jsme se snažily* i na zcela základní úrovni. Proto jsme pro celkem čtyřicet dětí příchozích Brňanů a Brňanek uspořádaly* **volnočasový kroužek češtiny** a spustily* jsme také doučování češtiny pro arabsky mluvící ženy a jejich děti.

Ujít jsme si nenechaly* ani příležitost uspořádat nejrůznější workshopy. Patřily mezi ně například **dva workshopy pro občanské iniciativy, politiky a političky na téma prosazování opatření pro ochranu životního prostředí a ochranu klimatu v územních plánech**, který jsme uspořádaly* spolu s organizacemi Calla a Krajina 2000.

Workshopy jsme si vyzkoušely* také na středních školách, a to na téma **Spolu ve třídě**, nebo s příchozími na téma **Jídlo jako nástroj společenské soudržnosti** v rámci kampaně Join the Table.

VZDĚLÁVALY*JSME I V ZAHRANIČÍ

O své zkušenosti, znalosti a vědomosti se rádi dělíme všude tam, kde se rozvíjí občanská společnost, a kde se lidé snaží pozitivně ovlivnit svět kolem sebe.

I proto jsme vymyslely* i a sputily* i vzdělávací projekt **Ecoway** zaměřený na podporu ekologických aktivistů a aktivistek z východní Evropy, Kavkazu a střední Asie. Pomocí webinářů se v něm účastníci učily* i natáčet poutavá videa, mobilizovat komunity nebo plánovat samotné ekologické kampaně. To vše pod dohledem zkušených mentorů a mentorek.

Přímo v Arménii jsme v květnu zorganizovaly* i **školení místních lídryň a lídrů o participaci**. Školení proběhlo na břehu jezera Sevan a kromě deseti účastníků* ic se ho v roli lektora zúčastnil český odborník na participaci Martin Nawrath. Naopak v České republice jsme pak přivítaly* i ukrajinskou partnerskou organizaci Ekoklub Rivne. Společně jsme zde plánovaly* i základy nového projektu.

Několik dalších workshopů a webinářů jsme uspořádaly* i v online prostředí. Velmi přínosný byl například **workshop pro ukrajinské iniciativy**, které se zde podělily o své zkušenosti, tipy a triky z kampaní. Svě know-how jim posléze předal také zkušený kampaňový vedoucí z Arménie.

A v neposlední řadě jsme oslavily* i úspěch se **seminářem o PR a cílení reklam na sociálních sítích** pro zájemce z Ukrajiny.

PODPOŘILY*JSME ZAHRAANIČNÍ OBČANSKÉ INICIATIVY

Aktivním lidem s vůlí měnit svět kolem sebe chceme kromě vzdělávání nabízet také přímou podporu. Proto jsme se i v roce 2021 rozhodly*i podpořit nemalý počet nadějných občanských iniciativ z jižního Kavkazu a Ukrajiny.

V Abcházii a Jižní Osetii jsme pomohly*i například skupině **Ona je člověk**, která usiluje o zlepšení podmínek žen ve vazebních věznicích. Další podpořená iniciativní skupina **Nejsme sami** zase aktivizuje mladé lidi se zdravotním postižením a jejich rodiče s cílem zlepšit jejich sociální situaci a postavení ve společnosti.

V Arménii se snažíme spolu s místními organizacemi chránit přírodu. V kampani **Malé hydroelektrárny a velké problémy** pomáháme organizaci Green Armenia zajistit vesničanům v regionu Vayots Dzor přístup k vodě v tamní řece, na které vyrostly dvě desítky vodních elektráren. Organizace se soustředí na dodržování zákonných regulací ze stran provozatelů elektráren a podporu místních.

Další podpořená kampaň **Zelená komunita** z města Goris usiluje o zřízení lokální úrovně ochrany zelených ploch a stromů. Místní samosprávy totiž nemají pro jejich zachování žádnou strategii, a to ani v době, kdy se v regionu těžba stromů prudce zvýšila. Ekologické problémy pomáháme svou podporou řešit také v Ukrajině, kde jsme aktualizovaly*i pomoc **pro-bíhajícím kampaním zaměřujícím se například na snížení znečištění řek v Mykolajivu nebo ochranu cenných původních luk a stepí.**

V Gruzii jsme se rozhodly*i věřit mladým aktivním občanům*kám a pomáhaly*i s komunitním plánováním. Podpořily*i jsme iniciativu **Youth center Tetritskaro**, která se věnuje problematice toulavých psů a také **Svaz ázerbájdžánské mládeže v Gruzii**, který usiluje o zpřístupnění informací z místních úřadů v ruštině. Ta je totiž pro tamní menšiny srozumitelnější než gruzínština. Spolu s lidmi z obcí Tsesi a Tsutskhvatí jsme zase vytvářely*i plán rozvoje a směřování tamních komunit.

SDÍLELY* I JSME ZNALOSTI V PUBLIKACÍCH

Ani v roce 2021 jsme si nenechaly i ujit příležitost podělit se o naše znalosti a zkušenosti formou publikací.*

≈ Vydaly* i jsme publikaci **Udržitelná města** o tom, jak konkrétní české obce reagují na výzvu klimatické transformace

≈ Vytvořily* i jsme e-brožuru **Jak na inkluzi zdola**, plnou rad a tipů, jak proměnit aktivity v inkluzivní

≈ Vydaly* i jsme publikaci o problematice mezinárodního obchodu se zbraněmi nazvanou **Není to náš problém, my jen prodáváme**

≈ Celkem pět vzorových lekcí pro lektorování dětí ve věku 6-10 let jsme vydaly* i jako metodiku pro volnočasový kroužek pod názvem **Čeština hrou — Interplay**

≈ Napsaly* i jsme výukový program **Spolu ve třídě**, který obsahuje celkem 16 hodin aktivit na téma emocí, řešení problémů, identit a soužití v kolektivu. Program pro věkovou skupinu 14-18 jsme sami vyzkoušely* i

≈ Ve spolupráci s rakouskou neziskovou organizací poika jsme vydaly* i e-handbook **WITH YOU*TH** s inovativními a genderově citlivými vzdělávacími programy pro mladé lidi ve věku 13 a 30 let. Publikace vyšla celkem ve třech jazycích

≈ Pod našima rukama vznikla také publikace **People from Tsutskhvati and Tsesi are planning their future. Community planning and development of two Georgian villages**, která shrnuje poznatky a zkušenosti z komunitních plánování ve dvou gruzínských obcích

≈ Distribuovaly* i jsme také vizuálně velmi povedené materiály pro předškolní vzdělávání v tématech tělesného bezpečí a utváření vztahů **Školka pro mě 2**

ZAPOJILY*JSME DOBROVOLNÍKY

Nestandardní formy spolupráce s dobrovolníky, které nastolil předchozí covidový rok, se přelily i do roku 2021.

Jsme vděční, že nás i přese všechny komplikace naši dobrovolníci*ice neopustily*i, a zapojily*i se do mnoha společných aktivit a nápadů. Stejně nepostradatelnými se pro nás staly*i také naši stážisté a stážistky.

Dobrovolnictvo a lidé na stážích nám nejvýrazněji pomáhaly*i v rámci programu Společně k rozmanitosti, ať už jako doučující v nejrůznějších vzdělávacích aktivitách, nebo jako spolupracující na řízení projektů a kampaní.

Nejrůznější formy uplatnění se objevily také v programu Cesta iniciativy, kde dobrovolnictvo a stážistky sledovaly*i dění v zahraničí, psaly*i články nebo pátraly*i po fundraisingových a vzdělávacích příležitostech pro místní iniciativy. Celkově ale společně odvedly*i ještě mnohem více práce.

Všem dobrovolníkům, dobrovolnicím, stážistům a stážistkám chceme za jejich spolupráci, flexibilitu a výdrž v roce 2021 moc poděkovat.

A TO NEJÍ ZDALEKA VŠE

Kromě všeho již řečeného máme totiž od roku 2021 například vlastní feministický podcast **Vulvgang**.

Nezajímala nás ale jen feministická témata, ale také například situace v Bělarusi, kde jsou stále nespravedlivě věznění odpůrci současného vládnoucího režimu.

Těm jsme spolu s našimi podporovateli v rámci kampaně **Vlaštovky svobody** poslaly* i na 300 dopisů. Příběhy konkrétních uvězněných lidí jsme pak představily* i video spotem na zahájení festivalu Jeden svět.

Kromě nespravedlivě vězněných by za mřížemi neměla končit ani hospodářská zvířata.

Spolu s námi se za ně postavilo 4326 z vás, a díky ohromné vlně podpory ze strany veřejnosti také Evropský parlament.

Iniciativa za zrušení klecových chovů, které jsme součástí, tak spolu s vámi všemi oslavila velký úspěch, a dále pokračuje v boji za **Konec doby klecové**.

VÝNOSY V ROCE 2021 V KČ

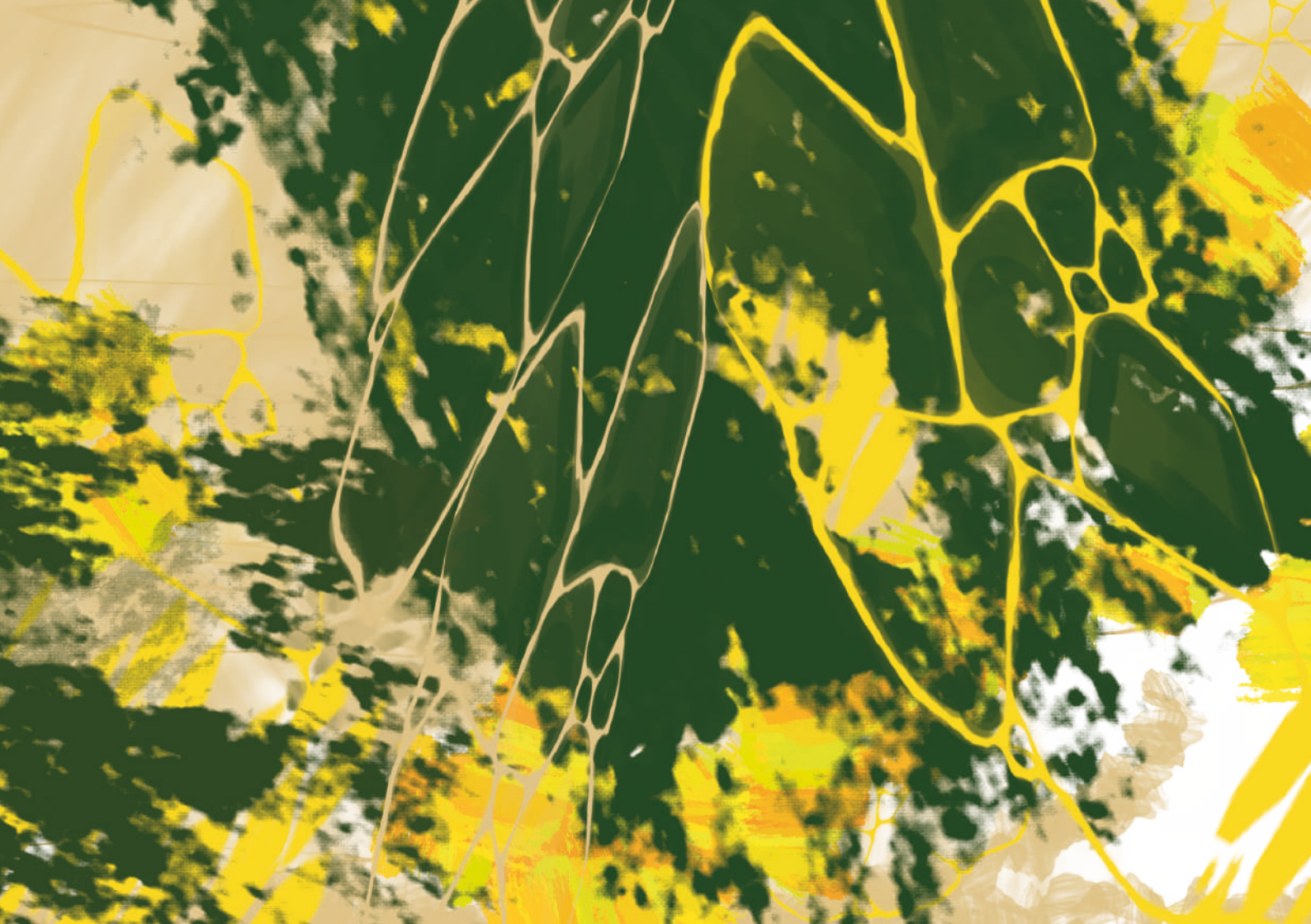
VÝNOSY V ROCE 2021 V KČ	NESEHNUTÍ Brno	NESEHNUTÍ
Česká rozvojová agentura	311 991,00	
Lush	65 574,00	
Ministerstvo pro místní rozvoj ČR	136 455,00	
Ministerstvo zahraničních věcí	7 143 045,00	
OSF Services Berlin GmbH	455 261,00	
Dům zahraniční spolupráce	383 149,00	639 481,00
Ministerstvo životního prostředí	250 000,00	
Člověk v tísni, o.p.s		60 711,00
Mouvement Européen International AISBL	90 160,00	
Prague Civil Society Centre, nadační fond	719 187,00	
Nadace VIA	475 000,00	
NADACE VERONICA	40 000,00	
Statutární město Brno		16 000,00
Úřad vlády		499 903,00
International Visegrad Fund	25 525,00	
UNDP Istanbul Regional Hub and CIS	674 667,00	
Nadace Open Society Fund Praha	549 732,00	941 110,00
Jihomoravský kraj		25 000,00
Civic Europe		1 192 638,00
Zelený kruh	227 596,00	
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy		2 304 553,00
Individuální dárci a dárkyně	837 903,00	142 730,00
Ostatní finanční dary		
Tržby s prodej služeb a zboží, účastnické poplatky	42 799,00	228 075,00
Ostatní výnosy	113 425,00	4 333,00
CELKEM VÝNOSY	12 541 469,00	6 054 534,00

ČÁSTKY S OZNAČENÍM NESEHNUTÍ JSOU ZAOKROUHELENÉ NA JEHO OTYKY

ČÁSTKY JSOU ZAOKROUHELENÉ NA JEDNOTKY

NÁKLADY V ROCE 2021 V KČ	NESEHNUTÍ Brno	NESEHNUTÍ
Grafika, tisk, sazba, design, laminace	105 340,00	223 885,00
Propagace a inzerce	207 860,00	102 500,00
Cestovné, doprava a ubytování	1 004 305,00	20 951,00
Členství, oborové organizace	30 051,00	9 896,00
Občerstvení a strava na akcích	98 123,00	3 071,00
Kancelářské potřeby a režijní materiál	170 332,00	215 247,00
Pronájem prostor a vybavení	49 034,00	11 065,00
Telekomunikace, Internet	32 613,00	0,00
Nájemné a energie	271 308,00	433 318,00
Právní služby a ekonomické služby	158 371,00	14 709,00
Odborné služby	2 712 327,00	711 863,00
Hrubé mzdy pracovníků/ic	3 592 118,00	2 980 368,00
Sociální a zdravotní pojištění	1 165 065,00	918 891,00
Ostatní služby	1 889,00	6 555,00
Poskytnuté mikrogranty, příspěvky	1 843 803,00	0,00
Pojištění	45 543,00	20 048,00
Ostatní finanční náklady	50 397,00	72 001,00
Školení a supervize zaměstnanců a zaměstnan- kyň	623 329,00	234 527,00
Webhosting, domény, web	16 117,00	28 178,00
Ostatní náklady	33 367,00	1 370,00
CELKEM NÁKLADY	12 211 292,00	6 008 443,00

NÁKLADY V ROCE 2021 V KČ

ZÁVĚREM

Cítíme zodpovědnost za dění kolem nás a usilujeme o změny vedoucí ke spravedlnosti a rovnosti.

Chceme otevřenou a angažovanou společnost schopnou dialogu, založenou na respektu k přírodě, lidem a zvířatům.

Aktivizujeme komunity a jednotlivce k jednání na základě ekologických a sociálních souvislostí. Přijímáme zodpovědnost jako nedílnou součást svobody.

Jsme NESEHNUTÍ.

*Cítíme vděčnost za to, že jsme obklopeny*i lidmi, kteří sdílí stejné hodnoty a podporují nás nejen morálně, ale také finančně.*

V roce 2021 nás dárci*dárkyně NESEHNUTÍ podpořily*i dary v hodnotě 980 633 Kč.

Díky nim víme, že v našich snahách o férovější svět nejsme sami.

Bez nich bychom nemohly*i realizovat naše aktivity a tolik nutné změny směřující k větší svobodě, zodpovědnosti a angažovanosti společnosti v ČR i v zahraničí.

Moc si jejich pomoci vážíme a děkujeme každému, kdo pomáhá spolu s námi.

podporte.nesehnuti.cz

NEzávislé
Sociálně
Ekologické
HNUTÍ

~ NESEHNUTÍ
Křížová 463/15
603 00, Brno
Czech Republic

tel.: +420 543 245 342,
e-mail: brno@nesehnuti.cz
www.nesehnuti.cz

